

РЕШЕНИЕ

№ 2962

гр. София, 07.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 09.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **110** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс във вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на „ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, ЕИК –[ЕИК], подадена чрез адв. Д. С., срещу Решение № 1040-22-686/21.11.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е отхвърлена жалбата на дружеството против Задължителни предписания № ЗД-1-21-01434008/10.10.2023 г., издадени от контролен орган в ТП на НОИ С. –град.

Излагат се аргументи, че решението е необосновано и неправилно, постановено при допуснати съществени нарушения на процесуалния и материалния закон. Оспорва се изводът на административния орган, че в периода от 05.07.2023 г. до 12.07.2023 г. служителят Л. Д. не е имал качеството на осигурено лице по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО с мотив, че липсват доказателства за реално престиране на трудова сила от страна на Д.. В тази връзка жалбоподателят изтъква, че служителят е бил в работен режим, работил е от дома си, а също така и от офиса, придвижвал се е до работното си място, участвал е в инструктажни процедури, разписвал е книжа във връзка с трудовото си правоотношение, включително ведомости, инструктажни книги и т.н. Подробно излага съображенията си за това в жалбата, поради което моли решението на директора на ТП на НОИ – С. град да бъде отменено, както и да бъдат отменени оспорените предписания.

В открито съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв. С., поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендират се разноси по представен списък. Аргументи

по същество на спора се излагат и в писмени бележки.

Ответникът – директор на ТП на НОИ – С. град, чрез процесуалния си представител юрк. П., изразява становище за неоснователност на жалбата, претендира разноски, прави възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК, представя писмени бележки.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Административен съд София-град, Трето отделение, 44 състав, като взе предвид представените и приети по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Във връзка с подадено заявление от Л. Д. Д. за отпускане на парично обезтение за безработица и потвърждаване на данните за лицето по чл. 5, ал. 4 от КСО, подавани от „ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД за периода от 05.07.2023 г. до 12.07.2023 г., от отдел ПОБГВ е изискана проверка на посоченото дружество.

Със Заповед № ЗР-5-21-01405462/08.08.2023 г. /л. 15/ на ръководителя на ТП на НОИ С. - град е възложена исканата проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на дружеството.

За резултатите от проверката е изготвен Констативен протокол № КП-5-21-01434020/10.10.2023 г. /л. 17-18/.

В хода на проверката е установено, че Л. Д. Д. е бил назначен в „ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД по Трудов договор № 02/02.07.2023 г. /л. 24, 25/, сключен на основание чл. 70, ал. 2, във вр. с чл. 67, ал. 1, т. 1 от КТ, с продължителност на работното време 8 часа дневно, на длъжност „ръководител мениджър качество“, считано от 06.07.2023 г., с основно месечно възнаграждение в размер на 3 400 лв.

Със Заповед № 02/13.07.2023 г. /л. 28/, на основание чл. 71, ал. 1 от КТ, считано 13.07.2023 г., е прекратен трудовият договор с Д.. Същият има отработени пет дни за м. 07.2023 г., за което му е начислено и изплатено трудово възнаграждение в размер на 971,43 лв. При извършена проверка в регистъра на осигурените лица е установено, че за лицето са подадени съответстващи данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за м. 07.2023 г.

На 31.07.2023 г. е депозирана декларация на Л. Д. Д., въз основа на която се установява, че същият е работил от дома си и на гара Я., където е било работното му място, постъпил на работа на 06.07.2023 г. на длъжност „мениджър качество“, естеството на работата му било да се запознае с процесите на фирмата, да открие проблемите в качеството на внедрените системи и да предложи варианти по оптимизация, но с оглед малкото дни на работа не успял да се ориентира. Д. декларира, че не е изготвял документи и че се е придвижвал до работното си място с личен автомобил по автомагистрала Х.. За свободното работно място лицето научило от свой познат - Д. С., а трудовият му договор бил прекратен на 13.07.2023 г.

В хода на проверката, с декларация вх. № 4023-21-528#4/14.09.2023 г. /л. 21-22/ Б. Б. Л. - управител на дружеството, е декларирал, че мястото на извършване на търговската дейност на дружеството е [населено място], че Л. Д. Д. е бил нает на работа, след като е бил препоръчан от друго лице, за нов за фирмата проект с естество на работа - мениджмънт по изграждане на фотоволтаична централа, а като причини за освобождаването на лицето е посочил обстоятелството, че същото е преценило, че работното му място е отдалечено. Проектът бил замразен и Л. Д. Д. отказал да поеме други задачи, свързани с командировки. По данни от констативния протокол управителят на дружеството е заявил и че с фирмата, която е възложила новия проект, работи от дълго време, но не съхранява никаква документация, свързана с проекта,

вкл. сключен договор.

На основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО със Задължителни предписания № ЗД-1-21-01434008/10.10.2023 г. на дружеството-жалбоподател е вменено задължение да заличи подадените от него данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за Л. Д. Д. за периода от 05.07.2023 г. до 12.07.2023 г. В хода на административното производство са направени възражения срещу задължителните предписания, обективирани в жалба вх. № 1012-21-1060 от 24.10.2023 г. /л. 12-13/, в която са изложени доводи за неправилност на изводите на контролните органи, че Д. не е осъществявал трудова дейност, като обосновани на неправилно, неточна и едностранчива преценка на документите предоставени от осигурителя и дадените в тази връзка обяснения на управителя на дружеството.

Възраженията не са приети за основателни и е направен извод, че представените доказателства, касаещи трудово правоотношение на жалбоподателя с дружеството, не се явяват достатъчни по отношение на осигурителното правоотношение доколкото наличието на сключен трудов договор и подаване на данни по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО не са достатъчни, за да възникне и осигурително правоотношение.

Отбелязано е също така от решаващия административен орган, че въпреки дадените от управителя обяснения от дружеството не са представени доказателства за наличието на проект, във връзка с който се претендира, че е нает Д.. От друга страна и служителят сочи, че не е изготвял документи. Независимо, че трудовият договор е прекратен след много кратък период това не изключва изготвянето на документи и в периода на обучение, които да докажат релевантното му изпълнение. Обоснован е извод, че лицето не е изпълнявало трудовите функции по длъжностна характеристика. Като е приел, че наетото лице Л. Д. Д. не е упражнявал трудова дейност с Решение № 1040-22-686/21.11.2023 г. директорът на ТП на НОИ – С. – град е отхвърлил жалбата на дружеството и е потвърдил Задължителни предписания № ЗД-1-21-01434008/10.10.2023 г., издадени от контролен орган в ТП на НОИ С. –град.

По делото е приета без оспорване от страните административната преписка.

По искане на жалбоподателя в съдебното производство е разпитан и свидетелят Л. Д. Д.. Същият обяснява, че познава „ЕИ- КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, тъй като това е фирмата, която го е наела на работа. Работата му се е състояла в анализиране на съществуващите процеси във фирмата, тяхното качество и тяхното подобряване, както и консултантска дейност. Д. уточнява, че периодът, през който е бил нает е бил доста кратък, запознал се е с работата на фирмата, съществуващите процеси, като основното направление, по което е трябвало да работи е било договор, в който фирмата е била привлечена като консултант. В следствие за съжаление този договор не се е сключил, като междуременно след като е започнал да се запознава с процесите е установил, че има възможност за подобрене например предложил е изграждането на нов уебсайт и присъствие в медиите. Свидетелят сочи, че фирмата се занимава с две основни направления, консултантска дейност и изпитване на диелектрични средства за лична защита /това са ръкавици, предпазни щанги, ботуши, галоши, общо взето всякакви средства за лична защита срещу токови удари/, като той не е бил компетентен да тества лично такива продукти; било му е обяснено къде се намира лабораторията за тестване, дневника, в който се водят исканията на клиенти, които предоставят продуктите; бил е запознат с безопасността на съответната лаборатория, там напрежението е 60 кV. Д. пояснява, че офисът на фирмата се е намирал в [населено място], малко преди селото, до който е стигал с личен автомобил.

На въпросите поставени от процесуалния представител на ответника Д. отговоря, че договорът за изграждане на фотоволтаична централа е предстояло да бъде подписан между Гръцка и Италианска фирма; идеята е била той да бъде консултант по този договор след като бъде сключен между двете фирми. По отношение на въпроса дали е видял някакви документи свързани с въпросната сделка, обработвал ли е такива, респ. консултирал ли е такива, св. Д. разяснява, че конкретно за тази сделка е нямал такава възможност, защото не е бил подписан договор; фирмата „ЕИ - КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД е била привлечена като консултант, след подписването на съответния договор; той не е участвал в договорните взаимоотношения нито в „ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, нито между Гръцката и Италианската фирма, така че няма представа дали има или няма документи; идеята е била да работи върху координирането на проекта по изграждането, а едновременно се запознавал с процесите във фирмата; един от дните му се е наложило да работи от къщи, тъй като имал малко дете и е продължил да изпълнява трудовата си дейност от къщи, като се е запознавал с работата на фирмата, търсил е варианти именно за създаването на уебсайта; анализирал е работата на фирмата, графики не е създавал, отчет не е създавал, тъй като първоначално е трябвало да се запознае с фирмата; не е изготвял никакъв писмен документ.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Решението на директора на ТП на НОИ-С. град е издадено от компетентен орган при осъществяване на административния контрол за законосъобразност на издадени по реда на чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО задължителни предписания, в кръга на правомощията му, възложени с чл. 117, ал. 1, т. 3 от КСО, който определя, че пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу задължителни предписания на контролните органи по чл. 108, ал. 1, т. 3.

Решението е постановено в предвидената от закона писмена форма и съдържа мотиви-фактически и правни основания, от които може да се разбере каква е волята на административния орган.

Съдът не установи при постановяване на решението да са допуснати съществени процесуални нарушения.

Решението е постановено в нарушение на материалния закон.

Според приложимата материалноправна уредба, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които отговарят и на останалите условия по чл. 54"а" от КСО.

Между страните няма повдигнат спор дали за осигуреното лице Л. Д. е постъпила сума в приход на държавното обществено осигуряване за осигурителни вноски от „ЕИ - КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, за работници и служители, но съвсем необосновано административният орган е приел, че внасянето на осигурителни вноски и сключването на трудов договор, включително регистрирането му, при конкретно установената фактическа обстановка, не са достатъчни основания, за да се

приеме, че Л. Д. е извършвал дейност, за която подлежи на осигуряване по реда на чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО.

По делото се събраха свидетелски показания на Л. Д., които съдът кредитира като обективни и кореспондиращи с писмените доказателства по делото, водещи в съвкупната им преценка до извода, че Д. е извършвал трудова дейност, за която е подлежал на осигуряване по реда на чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО.

Сключеният трудов договор е задължителен за страните, и работодателят не може да променя условията му едностранно. Разпоредбата на чл. 118, ал. 1 КТ установява забрана за едностранна промяна в съдържанието на трудовото правоотношение, от която и да е от страните по трудовия договор. По императивен начин законът регламентира стабилност на трудовото правоотношение, гарантира сигурност на страните при осъществяването на трудовите им права и задължения, гарантира спазването на принципа на закрила на труда, формулиран в чл. 1, ал. 3 КТ. Едностранната неизменяемост на съдържанието на трудовото правоотношение означава недопустимост да се променя уговореното между страните съдържание на трудовото правоотношение по отношение на характера на работата, мястото на работа, срока на трудовия договор, трудовото възнаграждение или други условия, уговорени в трудовия договор. Логическото продължение на установената в чл. 118, ал. 1 КТ забрана е разпоредбата на чл. 119 КТ. В нея законодателят е формулирал същия принцип по позитивен начин - допустима е промяна в съдържанието на трудовото правоотношение, но само по взаимно съгласие между страните по трудовия договор, изразено в писмена форма. По правната си същност промяната в съдържанието на трудовото правоотношение по взаимно съгласие по същество представлява сключване на нов договор между тях, с който те изменят определени елементи от договореното съдържание на трудовото правоотношение. Казаното се отнася и до органите на НОИ. Настоящият съдебен състав счита, че в случая контролните органи ТП на НОИ не са изпълнили задължението си, произтичащо от разпоредбата на чл. 74, ал. 3 от КТ, която е приложима по настоящия казус. Съгласно цитираната разпоредба, в случаите, когато контролен или друг компетентен орган сметне, че трудовият договор е недействителен на някое от основанията, посочени в ал. 1, той незабавно сезира съда, за да се произнесе по действителността на трудовия договор. Същото задължение контролният орган има и при преценката си за нищожност на трудовия договор. В казуса липсват доказателства, а няма и такива твърдения, че органите на ТП на НОИ – С. град, са инициирали и провели подобно съдебно производство. Вместо това, контролният орган при НОИ преждевременно и без наличието на съдебен акт, по същество е оспорил действителността на сключения трудов договор между Л. Д. и „ЕИ - КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД. Съгласно чл. 75, ал. 5 от КТ страните не могат да се позовават на недействителност на трудовия договор или на отделни негови клаузи, докато тя не бъде обявена и решението за обявяването ѝ не бъде връчено на страните. На същото основание страните ще могат да се позовават на недействителност на трудовия договор само след обявяването ѝ от съда. Едва след отговора на този въпрос от единствения компетентен орган-съответния районен съд и влизане в сила на съдебния акт би било налице основание за издаване на оспореното предписание за заличаване на данни от регистъра на НОИ. Трудовите правоотношения са особен вид договорни отношения и тяхната правна уредба почива на разпоредбите, разписани в Кодекса на труда. Само за неуредените случаи и то когато е налице препращаща разпоредба, се прилага общото

законодателство. В настоящия случай е налице трудов договор в писмена форма, съдържащ подписите на страните и уредба на елементите на трудово правоотношение.

Съдът не приема, че на базата на събраните от органа доказателства в конкретната проверка има данни, водещи до съмнения за наличие на действително трудово правоотношение, но ако органът е считал, че няма реално осъществявана трудова дейност или че сключеният трудов договор е бил фиктивен, то редът за установяване на действителните отношения между работник и работодател е този по чл. 75, ал. 3 от КТ.

Административният съд също не е компетентен да се произнася инцидентно по реда на косвения съдебен контрол по действителността на трудов договор в производството по оспорване на административен акт, предвид изрично предвидения ред за обявяване недействителността по чл. 74 от КТ и поради това и настоящият съд не би могъл да обсъжда по същество представените допълнително от страна на жалбоподателя писмени доказателства по повод установяване реалното осъществяване на трудови функции по трудовите договори. След като те съществуват (трудов договор, уведомление за сключването му, длъжностна характеристика, документи за извършен инструктаж) е следвало да бъдат зачетени в административното производство. Необосновани са доводите на ответника, че не се установява по безспорен начин извършването на трудова дейност от Д. с аргумент, че не е изпълнил всички предвидени в длъжностната му характеристика дейности. Обстоятелството, че проектът на работодателя, по който е следвало да работи Д., не се е осъществил, не може да обоснове краен извод, че служителят не е извършвал фактически трудова дейност, респ. че предпоставките по чл. 10, ал. 1 КСО за възникване на осигурително правоотношение не са се реализирали.

В този смисъл са например Решение № 4512/2019 г. по адм. д. № 1298/2019 г., Решение № 6843/19 г. по адм. д. № 14502/18 г. и двете на ВАС.

Налага се извод, че при липсата на влязъл в сила съдебен акт, който да обяви недействителност на сключения трудов договор, решението на директора на ТП на НОИ е незаконосъобразно.

При така цитираната императивна нормативна уредба на КТ, съдържаща закрила на работещите по трудово правоотношение, осигурителят е следвало и няма спор, че е подал данни за лицето Л. Д. Д., като за служител осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 КСО.

Мотивите и изводите на административния орган, освен че не са подкрепени от доказателствата по делото са и в противоречие с Конституцията на Република България, според която „чл. 48, ал. 1 "Гражданите имат право на труд" и чл. 48, ал. 3 "Всеки гражданин свободно избира своята професия и място на работа".

Предвид гореизложеното, настоящият състав намира, че обжалваното решение е незаконосъобразно, като са налице основания за неговата отмяна по чл. 146, т. 4 АПК.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят разноски. В тази връзка по делото е депозиран списък по чл. 80 ГПК /л. 97/, в който е заявена претенция за присъждане сумата от 1080 лв., от които 50 лв. – държавна такса, 30 лева – такса за призоваване на

свидетел и адвокатски хонорар в размер на 1000 лв., като е приложен договор за предоставяне на правна защита и съдействие за заплащането му в брой /л. 98/. Съдът намира за основателно възражението на процесуалния представител на ответника по чл. 78, ал. 5 ГПК, поради което счита, че адвокатското възнаграждение следва да бъде редуцирано до размер от 500 лв./предвиден в чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения/.
Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София град, Трето отзделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-22-686/21.11.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е отхвърлена жалбата на "ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД против Задължителни предписания № ЗД-1-21-01434008/10.10.2023 г., издадени от контролен орган в ТП на НОИ С. –град.

ОСЪЖДА Националният осигурителен институт да заплати на "ЕИ-КОНТРОЛ ИНЖЕНЕРИНГ" ЕООД, ЕИК –[ЕИК], сумата от 580 /петстотин и осемдесет/ лева - разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба, пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването на съобщение за неговото изготвяне с препис за страните.

СЪДИЯ: